

- HOUFEK J., KOTLABA F., 1963: Zemřel Bedřich Vopravil — Preslia, Praha, 35: 161.
- KŘÍSA B., 1956: Floristické poznámky ze Soběslavska. — Preslia, Praha, 28: 424.
- KURKA R., 1959: Příspěvek ke květeně třeboňské rybníční pánve. — Sborn. Kraj. vlastivěd. muz. Čes. Budějovice, přír. vědy, 2: 75—83.
- ROTHMALER W. (red.), 1976. Exkursionsflora für die Gebiete der DDR und BRD. Kritischer Band. — Berlin.
- VOPRAVIL B., 1949: soupis cévnatých rostlin okresu soběslavského podle sběrů 1900—1949. ms. 65 p.

Došlo: 30. 6. 1981.

Adresa autora: Jaroslav KAISLER,
392 01 Soběslav 30/III — ČSSR

© Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích — ČSSR

PERSONALIA

K devadesátinám botanika Františka Hrobaře

Dne 2. června 1983 se dožil devadesáti let senior jihočeských botaniků František Hrobař. Rodák z Kostecké Lhoty (okres Rychnov nad Kněžnou), vystudoval reálku v Kostelci nad Orlicí a absolvoval abiturientský kurs pro učitele v Praze. Jako učitel působil v Kostecké Lhotě, Solnici, Klášterci nad Orlicí, Vamberku a Sopotnici. Zabýval se floristikou a zasílal J. Rohlenovi pro jeho *Příspěvky* pozoruhodnější sběry z různých míst. Z jižní a jihozápadní části Čech to byly sběry z okolí Jindřichova Hradce, Třeboně a Klatov. Teprve pod vlivem J. Rohleny začal podrobněji zkoumat flóru podorlického kraje. Výsledky těchto studií publikoval v několika floristických a ochrannářských pracích, z nichž nejrozsáhlejší je *Květena Kostecka a Rychnovska*. V roce 1953 odchází do důchodu a přesídluje do Jindřichova Hradce. Také na Jindřichohradecku provádí floristický průzkum. Spolupracuje s Ústředím pro floristický výzkum při Botanickém ústavu ČSAV v Průhonicích a s jihočeskou pobočkou Československé botanické společnosti při ČSAV v Českých Budějovicích. Publikuje *Příspěvek ke květeně Jindřichohradecka* [Zprávy Československé botanické společnosti, Praha, 2:156—163, 1967]. Za zásluhy o botanický výzkum byl v roce 1976 jmenován Zasloužilým členem Československé botanické společnosti.

Do dalších let přejeme jubilantovi především pevně zdraví.

Václav Chán

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Přírodní vědy

Acta Musei Bohemiae meridionalis in České Budějovice — Scientiae naturales

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy	24	95—103	1984
---	----	--------	------

Rostlinstvo sejpových polí v horním Pootaví

Die Flora der Goldwäscher — Seifenhügeln im Gewässer der oberen Otava—Fluss

Josef VANĚČEK

Jihočeská pobočka Čs. botanické společnosti při ČSAV

Každý vodní tok, hlavně pak horské bystřiny, jsou vhodnou cestou, kterou pronikají rostlinné druhy z horských a podhorských poloh do nížin a naopak. Zvlášť významné postavení v tomto směru mají vodní toky, na jejichž březích se v minulosti rýžovalo zlato. Do této skupiny patří Otava a všechny její přítoky. Památkou na zlatou horečku v tomto kraji jsou nápadné kopečky, zvané hrůbata nebo sejpy, které do dnešních dnů lemují břehy téměř všech vodních toků v horním Pootaví.

Zlatá horečka v našem kraji dozněla asi koncem 14. století. Za těch téměř 6 století, která od té doby uplynula, mnoho sejpových polí zaniklo, ale vzdor tomu uchovalo se v území ještě do dnešních dnů dostatečné množství těchto významných, typických krajinných prvků.

Sejpvá pole, v původní své podobě rýžováním zlata rozrušené, neplodné půdy, kde hromady říčního písku a štěrku — hrůbata — byla oddělena hlubokými prohlubněmi zatopenými po celý rok vodou, stala se později pravou botanicou pokladnicí, kde vedle mísení horských, podhorských a vnitrozemských druhů, ke kterému docházelo na březích vodních toků, dochází uvnitř sejpových polí k mísení teplo- a suchomilných prvků, které osazují vrcholky vysokých hrůbat, s prvky vodními a rašelinnými, které zase okupují vodní tůně v sejpových polích. Jen na těchto lokalitách mohly růst v těsné blízkosti vedle sebe třeba rosnatka okrouhlostá, bublinatka nebo tolije bahenní vedle netřesku výběžkatého, bělolistu nejmenšího nebo nahoprutky písečné.

Během staletí se sejpvá pole pochopitelně měnila. Mnohá byla změněna na louky a pole, jiná byla zalesněna, některá byla zlikvidována těžbou šterkopísku a jen menší část byla ponechána v přirozeném stavu, většinou jako obecní pastviny. Tyto změny pochopitelně ovlivnily rostlinné bohatství sejpových polí. Orná půda rostlinné bohatství zlikvidovala úplně. Luční porosty, pokud byly obhospodářovány starým způsobem, bez použití vápna a umělých hnojiv, narušily původní rostlinné bohatství jen částečně. Ale téměř úplnou likvidací původního rostlinného krytu přineslo dnešní intenzivní luční hospodaření s rekultivačními a melioračními zásahy a s nadměrným používáním umělých hnojiv a dalších chemických látek. Rovněž zalesnění sejpových polí podstatně zredukovalo rostlinné bohatství; čisté smrčiny více než smíšené porosty borovice s březou. Nejvíce rostlinného bohatství si uchovala pole, která byla ponechána

jako obecní pastviny. Těchto lokalit zůstalo v území bohužel jen několik. Z toho malého počtu ještě, po botanické stránce nejbohatší lokality (pastviny u Hrádku, Sušice, Hejné a Bojanovic) byly osázeny kanadským topolem, Mladá topolová výsadbá zamezila pastvu, ale umožnila nerušenou invazi mohutných rostlinných druhů: krabilic, lopuchů, bolševníku, děhelu, děvětsitu, tužebníku a pod., které z lokalit vytlačily všechny drobné a vzácné rostlinné druhy.

Z velkého množství někdejších sejmových polí se dochovalo do našich dnů pouze 53 lokalit, z kterých podobu suchých pastvin podržely jen sejpy na Horské Kvildě a částečně sejpy pod obcemi: Čepice, Hrádek a Tetražice a nad obcí Svojšíce. Ty jsou po stránce floristické také nejhodnotnější.

Výčet a charakteristika lokalit

1. Horská Kvilda: prameny Hamerského potoka nad silnicí Horská Kvilda — Kvilda; horní tok Hamerského potoka mezi Vydřím mostem a lesem pod Horskou Kvildou.
2. Hamerský potok: rozšířené údolí pod Jelením Kalištěm.
3. Rýžovní potok: sejpy v olšínách pod osadou Svojšíce.
4. Losenice: od Karlíny Pily po Rejštejnu, včetně potoka tekoucího od obce Červené.
5. Zlatý potok: včetně přítoku, který pramení pod Chlumem, protéká částí obce Kašperských Hor, zvané Prádlo, a vlévá se do Zlatého potoka.
6. Rejštejn: louky, pastviny a lesíky na pravém břehu Otavy pod Rejštejmem.
7. Radešov: dolní tok Sloního potoka — pastviny, lesíky.
8. Opolenecký potok: od pramene až po ústí — pastviny, olšiny.
9. Ptáček: smrčičina na pravém břehu Otavy pod Radešovem.
10. Annín: borové lesíky na levém břehu Otavy nad i pod silničním mostem, s chatovou výstavbou.
11. Autocamping Annín: smrčičina na pravém břehu Otavy.
12. Račín: jen slabé náznaky sejpů na loučce a v olšíně.
13. Nové Městečko: jen nepatrné zbytky sejpů na pastvinách, v louce, v mladé smrčičině a v autocampingu.
14. Dlouhá Ves: sejpy ve smrčičině mezi skládkou dřeva a pobočkou továrny Solo.
15. Dlouhá Ves: sejmové pole ve smrčičině mezi pobočkou továrny Solo a cestou Divišov — Červené Dvorce.
16. Divišov: sejmová pole ve smrčičině a v topolové výsadbě na pravém břehu Otavy pod silnicí Divišov — Sušice.
17. Nuzerov — Páteček: nepatrné zbytky sejpů na levém břehu Otavy mezi ŠP Nuzerov a Pátečkem u Červených Dvorců.
18. Sušice — Luh: rozsáhlé sejmové pole ve smrčičině mezi potokem Roušarkou a Otavou od Červených Dvorců po Sušici.
19. Dobříšín: zbytky rozsáhlého sejmového pole na levém břehu Otavy na pastvinách a v lužním lese.
20. Sušice: „ostrov“ mezi Otavou a mlýnským náhonem na mlýn v Malé Chmelné; malé zbytky sejpů na pastvinách a v porostu topolů.
21. Chmelná: sejmová pole v borovém lesíku nad železniční tratí a na pastvinách na pravém břehu Otavy.
22. Čepice: zbytky sejmových polí na pastvinách a v lesíku na levém břehu Otavy.
23. Žichovice: rozsáhlejší sejmové pole na pravém břehu Otavy od vápenky po ústí Nezdického potoka.
24. Rabů: zbytky sejmových polí na „ostrově“ mezi Otavou a mlýnským ná-

honem a v lužním lese na levém břehu Otavy.

25. Hejna: rozsáhlé sejmové pole na pravém břehu Otavy od ústí Nezamyslickeho potoka po lese Hárka; sejpy v topolové výsadbě, ve smrkovém Rábském lese i na louce nad železniční tratí.
26. Bojanovice: rozsáhlé sejmové pole na levém břehu Otavy mezi Bojanovicemi a M. Hydčicemi; topolová výsadbá.
27. Malé Hydčice: sejmové pole ve smrčičině nad levým břehem Otavy a na pastvině při ústí Týnského potoka.
28. Velké Hydčice: zbytky sejmového pole v mladém lesíku na pravém břehu Otavy mezi strážním domkem a vápenkou.
29. Horažďovice: Fučíkův park na Zářečí na levém břehu Otavy a pastviny na pravém břehu Otavy pod Práchní; malé zbytky.
30. Pstružný potok: zbytky sejpů v údolí horního toku potoka po osadu Chlum; na louce a ve smrčičinách.
31. Světlá: sejmové pole na březích Pstružného potoka ve smrčičině severně obce.
32. Petrovice: rozsáhlé sejmové pole ve smrčičině na levém břehu Pstružného potoka (Volšovky) mezi Tamýrem a Frant. Vší.
33. Trstice: zbytky rozsáhlejšího sejmového pole na pravém břehu Volšovky ve smrčičině, na louce i na pastvině.
34. Volšovky: zbytky sejmového pole na březích Volšovky pod bývalým zámeckým parkem.
35. Orlovská svodnice: sejpy v hlubokém zalesněném údolí nad osadou Pich a ve smrčičině pod Pichem.
36. Petrovice: sejpy na pastvinách pod obcí a na dolním toku Kepelského potoka.
37. Kunkovice: sejmové pole na březích Kunkovického potoka, v posledních letech HTÚP téměř zlikvidováno.
38. Čachrov: sejpy v údolí Pstružné (Ostružné) v prostoru Rajskeho mlýna.
39. Zahálka: sejmová pole ve smrčičině na březích Pstružné mezi silnicemi Zahálka—Nemilkov a Zahálka—Velhartice.
40. Velhartice: sejmová pole na březích Pstružné od silnice Zahálka—Velhartice po silnici Velhartice—Drouhaveč.
41. Velhartice: stopy sejmových polí na březích Pstružné mezi Papírnou u Velhartic a Tajanovem.
42. Tajanov: sejmová pole na březích Pstružné mezi Tajanovem a Ujčínem na pastvinách, v olšínách a v mladé smrčičině.
43. Ujčín: sejmové pole na pravém břehu Pstružné v prostoru Ujčín — Kolínek v lužním lese; zbytky na pastvině a v louce.
44. Kolínek — Puchwerk: sejmové pole na pravém břehu Pstružné v lužním lese; zbytky v louce a na pastvině.
45. Kašovice: zbytky sejpů na pastvinách, v lužním lese i ve výsadbě mladých topolů na březích Pstružné.
46. Hrádek u Sušice: zbytky sejmových polí na pastvinách, v olšínách a ve výsadbě mladých osik mezi Hrádkem a Tetražicemi.
47. Sušice: zbytky sejpů na dolním toku Pstružné pod silnicí Sušice — Tetražice.
48. Milínovský potok (přítok Pstružné): sejpy v hlubokém údolí potoka zarostlém smíšeným lesem.
49. Drouhavečský potok: zbytky sejpů na březích potoka ve smrčičině při silnici do Velhartic.
50. Malonický potok: zbytky sejpů na březích potoka v lese nad Malonicemi a v olšínách u železniční tratí.
51. Svojšíce: sejmová pole na březích Kalného potoka mezi Chmelnou a Svojšícemi na pastvinách s náletem břízy a borovice.

52. Břetetic: sejmové pole ve smřčině a v břehových porostech na březích Kalného potoka pod Svojičicemi.

53. Mokrosuky: zbytku sejpů na březích potoka nad obcí a na pastvinách pod obcí.

Rostlinné bohatství těchto sejmových polí, podchycené výzkumem za posledních 30 let, pokusím se zachytit v připojeném přehledu. Pro úsporu místa a přehlednost lokalizují jen významnější rostlinné druhy, které kategorizuje Skalický (1966) do skupiny A, výjimečně i B. Podle této práce je též uvedeno odborné jméno sloví rostlin.

Bažanka vytrvalá — *Mercurialis perennis*: 20, 21, 30.
Bezkoleneček modrý — *Molinia coerulea*: 1, 3—5, 12, 30, 32, 37, 50.
Bezostka štětínovitá — *Isolepis setacea*: 5, 30.
Bělolist nejmenší — *Filago minima*: 15, 22, 25, 44.
Bika lesní — *Luzula silvatica*: 1, 2.
Bodlák níci — *Carduus nutans*: 5, 13, 20, 23, 46, 53.
Bradáček vejčitý — *Listera ovata*: 5, 7, 12, 19, 22, 24, 30, 38.
Bříza pýřitá — *Betula pubescens*: 1, 4, 9, 10, 30.
Bukvice lékařská — *Betonica officinalis*: 3, 4, 5, 12, 19, 21, 25, 30, 33, 35, 38, 39, 42.
Bukovinec osladičolistý — *Phegopteris polypodioides*: 5, 12, 14.
Bukovinec kapradolistý — *Phegopteris dryopteris*: 4, 5, 8, 12, 30.
Čarovník pařížský — *Circaea lutetiana*: 20, 23, 24.
Čarovník prostřední — *Circaea intermedia*: 18, 39, 50.
Čekanka obecná — *Cichorium intybus*: 19, 22, 46, 47.
Černýš lesní — *Melampyrum silvaticum*: 6, 8, 14—18, 30.
Černýš luční — *Melampyrum pratense*: 1, 2, 25, 37, 44, 48.
Česnáček lékařský — *Alliaria officinalis*: 16, 20—24, 46.
Česnek domácí — *Allium oleraceum*: 13, 19, 25, 27.
Čičorka pestrá — *Coronilla varia*: 5, 19, 25—28, 46, 47.
Devětsil bílý — *Petasites albus*: 3, 5, 7—9, 12, 14, 16, 18, 21, 25, 50.
Devětsil lékařský — *Petasites hybridus*: 3—6, 8—10, 14—19, 25, 30, 31, 36—42, 45, 46, 51.
Divizna malokvětá — *Verbascum thapsus*: 5, 20, 21, 26, 33, 36, 39, 46.
Divizna knotovkovitá — *Verbascum lychnitis*: 19—23, 25, 33, 43.
Divizna černá — *Verbascum nigrum*: 5, 6, 13—16, 18—23, 26—28, 36, 43.
Dobromysl obecná — *Origanum vulgare*: 13.
Dřipatka horská — *Soldanella montana*: 1, 5, 12, 14—16, 30, 50.
Dymnivka bobovitá — *Corydalis fabacea*: 16, 18—20, 24, 29.
Dymnivka dutá — *Corydalis cava*: 29.
Hadí kořen — *Bistorta major*: 1, 3—8, 17—25, 29, 30, 32, 33, 37—39, 41, 42, 46, 51.
Hadí mord nízký — *Scorzonera humilis*: 1, 3, 5, 8, 12, 14, 30, 35, 38.
Hořec panonský — *Gentiana pannonica*: 1.
Hořecek český — *Gentianella bohemica*: 21—26.
Hrachor hlíznatý — *Lathyrus tuberosus*: 24.
Hruštička menší — *Pirola minor*: 12, 40.
Chrastavec lesní — *Knautia silvatica*: 1, 3, 5, 6, 9, 11—18, 20, 21, 24, 30, 31, 38, 47, 50, 53.
Chřpa čekánek — *Centaurea scabiosa*: 5, 19—26, 33, 44, 53.
Chřpa parukářka — *Centaurea pseudophrygia*: 3, 5, 7, 12, 30, 35, 37.
Jalovec obecný — *Juniperus communis*: 5—7, 10, 12, 21, 22, 30, 35, 38, 50, 51, 52.
Jasan ztepilý — *Fraxinus excelsior*: 5, 11, 14, 18—19, 43, 47.
Javor mléč — *Acer platanoides*: 6—19, 42, 43, 46—48, 52.
Javor klen — *Acer pseudoplatanus*: 4—9, 18, 30, 35, 37, 40, 46, 52.

Jehlice plazivá — *Ononis repens*: 19, 22, 25, 26.
Jestřábník oranžový — *Hieracium aurantiacum*: 1, 2, vysázen: 18.
Jestřábník hladký — *Hieracium laevigatum*: 16, 18, 37.
Jestřábník savojský — *Hieracium sabaudum*: 14, 15, 18, 20, 34.
Jestřábník luční — *Hieracium pratense*: 12.
Jetel chlumní — *Trifolium montanum*: 5, 12, 19, 25, 33, 35.
Jetel kaštanový — *Triofoium spadiceum*: 1, 3, 5, 30, 37, 41.
Kakost lesní — *Geranium silvaticum*: 4, 7, 30, 41.
Kakost bahenní — *Geranium palustre*: 3, 9—13, 18, 20, 23—25, 29, 36, 38, 46, 49, 53.
Kalina obecná — *Viburnum opulus*: 3—6, 8, 19, 22, 30—35, 38, 40—42, 48, 50, 51.
Kamzičník rakouský — *Doronicum austriacum*: 1, 7, 10, 13, 18, 20, 40.
Kaprad ostnitá — *Dryopteris spinulosa*: 12, 14, 15, 17, 18, 25, 30, 31, 33, 35, 39—46, 48, 50.
Kejklířka žlutá — *Mimulus guttatus*: 1, 3, 11, 13, 18, 23—25, 29, 40, 44, 45, 46, 53.
Knotovka lesní — *Melandrium rubrum*: 1—15, 20—24, 29, 30, 34, 35, 41—43, 45—50.
Kokofík vonný — *Polygonatum odoratum*: 8, 12, 13, 21, 21, 29, 33, 37, 38.
Kokořík přeslenitý — *Polygonatum verticillatum*: 30, 37, 48.
Konopice zdobná — *Galeopsis speciosa*: 19, 23, 24, 25, 43.
Koprniček nachový — *Mutellina purpurea*: 1, 2, 3.
Kopytník evropský — *Asarum europaeum*: 4, 5, 7, 8, 10, 12, 14—16, 18, 21, 24, 29, 30—35, 50—53.
Kosatce žlutý — *Iris pseudacorus*: 22, 25.
Kostřava obrovská — *Festuca gigantea*: 3, 5, 6, 9—16, 20, 21, 23—25, 29, 39, 42, 43.
Kozlík lékařský — *Valeriana officinalis*: 6, 12, 20, 22, 25, 30, 32.
Krablice zlatá — *Chaerophyllum aureum*: 5—8, 12—14, 16—18, 20, 21, 23—30, 33, 35, 36, 45, 50, 51, 53.
Kruštíř širokolistý — *Epipactis helleborine*: 5, 7, 12, 30, 38, 53.
Křehký vodní — *Malachium aquaticum*: 11, 18, 20—22, 23—25, 29, 32, 33, 41, 45, 49.
Křivatec žlutý — *Gagea lutea*: 18, 20—25, 29, 33.
Kuklik potoční — *Geum rivale*: 3—8, 12, 15, 20, 21, 24, 30, 33, 37—39, 42, 46, 48.
Lilie zlatohlavá — *Lilium martagon*: 3, 15, 18, 19, 21, 29.
Lněnka luční — *Thesium pyrenaicum*: 1, 5, 8, 12, 24, 25, 30, 33, 38.
Lomikámen zrnatý — *Saxifraga granulata*: 8, 12, 13, 20, 22, 25—28, 33, 45—47, 51.
Lopuch hajní — *Arctium nemorosum*: 24, 47.
Lýkovec jedovatý — *Daphne mezereum*: 4, 7, 30, 48.
Marulka přímětník — *Calamintha acinos*: 22, 23, 26—28.
Mařinka vonná — *Asperula odorata*: 50.
Máta dlouholistá — *Mentha longifolia*: 1, 4, 8, 10, 13, 17—21, 23—25, 29—31, 33, 39—41, 44, 47, 48, 53.
Medyněk měkký — *Holcus mollis*: 6, 14, 15, 19, 25, 39, 41—43.
Mokryš střídavolistý — *Chrysosplenium alternifolium*: 5, 14, 16, 17, 18, 20, 25, 30—33, 35, 37, 39, 40—42, 49.
Mokryš vstřícnolistý — *Chrysosplenium oppositifolium*: 4, 21, 24, 29, 30, 33, 37, 38, 48, 50.
Náprstník velkokvětý — *Digitalis ambigua*: 5, 6, 8, 12—16, 18, 20, 21, 23—25, 28—31, 33, 35, 50.
Netřesk výběžkatý — *Sempervivum soboliferum*: 14, 19, 22, 25, 26.
Oměj různobarvý — *Aconitum variegatum*: 4, 13, 18, 20, 23—25.
Oměj šalounek — *Aconitum napellus*: 1, 2.

Orsej jarní — *Ficaria verna*: 5, 13, 16—18, 20—24, 29, 32, 33, 44—46.
Ostřice Davallova — *Carex davalliana*: 5, 12.
Ostřice Buekova — *Carex buekii*: 24.
Ostřice skloněná — *Carex demissa*: 1, 7, 8, 12, 22, 25, 37.
Ostřice přibíblá — *Carex diandra*: 18, 22, 25, 46.
Ostřice různobarvá — *Carex diversicolor*: 19.
Ostřice prodloužená — *Carex elongata*: 25, 32, 39.
Ostřice žlutá — *Carex flava*: 25.
Ostřice prostřední — *Carex intermedia*: 22, 25, 29.
Ostřice nedošáchor — *Carex pseudocyperus*: 15, 18.
Ostřice blešní — *Carex pulicaris*: 37.
Ostřice oddálená — *Carex remota*: 30, 35, 41, 42, 50.
Ostřice lesní — *Carex silvatica*: 41, 42, 45.
Ostřice liščí — *Carex vulpina*: 22, 25, 32, 46.
Ostružník skalní — *Rubus saxatilis*: 5.
Orlíček planý — *Aquilegia vulgaris*: 5.
Pérovník pštrosí — *Matteuccia struthiopteris*: 14, 19, 20, 23—25, 29, 31.
Pcháč různolistý — *Cirsium heterophyllum*: 1—6, 8, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 30.
Pcháč zelinný — *Cirsium oleraceum*: 3—5, 13—25, 29, 40—43, 53.
Pitulník horský — *Galeobdolon montanum*: 5, 7, 8, 12, 16, 20, 21, 24, 25, 29—32, 38, 41, 50—53.
Pětiprstka žežulník — *Gymnadenia conopsea*: 3—5, 12, 24, 30.
Pižmovka mošusová — *Adoxa moschatellina*: 18, 20—22, 24, 29, 30, 38.
Plavuň vidlačka — *Lycopodium clavatum*: 1, 2, 5, 51.
Pleška žlaznatá — *Willemetia stipitata*: 1, 3—5, 7, 8, 12, 30, 37, 38, 50, 53.
Plevel okoličnatý — *Holosteum umbellatum*: 22, 25—28.
Plícník lékařský — *Pulmonaria officinalis*: 5, 7, 8, 13, 14, 18, 21, 22, 24, 29—33, 35, 45, 46, 48, 50, 52.
Podbělice alpská — *Homogyne alpina*: 1, 2, 5.
Podbělek šupinatý — *Lathraea squamaria*: 18, 22, 24, 25, 29.
Pomněnka různobarevná — *Myosotis discolor*: 19, 21, 22, 28, 45, 46, 51.
Pomněnka lesní — *Myosotis silvatica*: 16, 32.
Pomněnka hajní — *Myosotis nemorosa*: 5, 8, 12, 13, 30, 50.
Pomněnka volnokvětá — *Myosotis laxiflora*: 8, 10, 17, 18, 26, 28—32, 35, 36, 39—46.
Pomněnka drsná — *Myosotis hispida*: 22, 23, 26—28, 33, 45.
Prha chlumní — *Arnica montana*: 1, 2, 5, 12, 30, 39.
Průtržník lysý — *Herniaria glabra*: 16—25, 28, 29, 39, 44—46.
Prskyřník platanolistý — *Ranunculus platanifolius*: 1, 7, 30.
Prvosěnka vyšší — *Primula elatior*: 3, 4, 7, 8, 13, 14, 19—25, 29, 30, 33, 38, 39, 49, 50.
Pryšec chvojka — *Euphorbia cyparissias*: 20—23, 25, 26, 28, 44—46.
Přeslička luční — *Equisetum pratense*: 6, 14, 19, 24, 25, 46.
Přeslička rolní — *Equisetum arvense*: 5, 8, 10, 14, 15, 19, 31, 35.
Ptačinec velekvětý — *Stellaria holostea*: 14—26, 29, 46, 47.
Pupalka dvouletá — *Oenothera biennis*: 11, 16, 18—22, 25, 26.
Pupava obecná — *Carlina vulgaris*: 5, 8, 18—22, 25—28, 33, 36, 44, 45, 46, 51, 53.
Pupkovec pomněnkovitý — *Omphalodes scorpioides*: 29.
Pýrovník psí — *Reegneria canina*: 6, 14, 18—21, 23, 24, 29, 40, 42, 43.
Rosnatka okrouhlostá — *Drosera rotundifolia*: 5.
Rozchodník prudký — *Sedum acre*: 5, 6, 8, 19, 22, 45.
Rozchodník veliký — *Sedum maximum*: 5, 6, 21, 25, 30, 46.
Rozchodník nachový — *Sedum purpureum*: 5, 25, 38.
Rožec lepivý — *Cerastium viscosum*: 19, 30, 45, 46.
Rožec pětimužný — *Cerastium semidecandrum*: 9, 22, 25, 26, 45, 46.

Růže převislá — *Rosa pendulina*: 4—8, 12, 14, 16, 18, 21, 35, 37, 38.
Řebříček bertram — *Achillea ptarmica*: 3, 30, 48.
Řeřicha ladní — *Lepidium campestre*: 17, 20.
Řeřišník Hallerův — *Cardaminopsis halleri*: 3—8, 12—14, 18, 24, 30.
Samorostlík klasnatý — *Actaea spicata*: 5, 4, 8, 30, 50.
Silenka níci — *Silene nutans*: 5, 6, 8, 12, 13, 18, 20, 21, 23, 24, 29.
Sítina tenká — *Juncus tenuis*: 2, 4, 5—8, 13—18, 22, 30, 33, 36, 40, 45.
Sítina sivá — *Juncus inflexus*: 19, 22, 23, 25—27.
Sítina smáčkutá — *Juncus compressus*: 16, 18, 19, 25.
Sítina kostrbatá — *Juncus squarrosus*: 2.
Sítina ostrokvětá — *Juncus aculiflorus*: 35.
Sléz pižmový — *Malva moschata*: 5, 13, 19, 30.
Starček potoční — *Senecio rivularis*: 1, 2, 3, 4.
Strdivka níci — *Melica nutans*: 5, 12, 14—18, 30—32, 37, 39.
Strmobýl lysý — *Turritis glabra*: 7, 24, 29, 45.
Světlík tuhý — *Euphrasia stricta*: 5, 8, 20, 22, 23, 25, 26, 35, 44, 45, 51, 52.
Světlík hajní — *Euphrasia nemorosa*: 18, 19, 22, 28, 36, 43, 46, 53.
Svída krvavá — *Cornus sanguinea*: 7, 18, 19, 35, 45, 51.
Svízel křížatý — *Galium cruciata*: 5—8, 12, 13, 16, 18—24, 26, 28, 29, 30, 32—36, 44, 46, 50—53.
Svízel syříštoký — *Galium verum*: 16, 18—21, 22—29, 32—34, 40—47, 51—53.
Škarda měkká — *Crepis mollis*: 1, 3, 4, 8, 12, 30.
Štětka lesní — *Dipsacus silvester*: 20, 22, 23, 26, 28, 45.
Šťrovník močálový — *Lotus uliginosus*: 25, 37, 42, 50.
Tařice kališní — *Alyssum calycinum*: 22, 28, 19, 23, 26.
Tolije bahenní — *Parnassia palustris*: 4, 5, 12, 30, 37, 49.
Třezalka čtyřkřídla — *Hypericum tetrapterum*: 19, 22, 25, 32, 42.
Třezalka položená — *Hypericum humifusum*: 18, 24, 28, 44.
Třezalka chlumní — *Hypericum montanum*: 25, 51.
Tučnice obecná — *Pongicula vulgaris*: 5, 12, 30.
Udatna lesní — *Aruncus silvestris*: 3—11, 14, 15, 17, 18, 21, 30, 31, 38—41, 48.
Vachta trojlístá — *Menyanthes trifoliata*: 5, 25, 29.
Válečka lesní — *Brachypodium silvaticum*: 10—14, 18, 19, 33, 34.
Vemeníček zelený — *Coeloglossum viride*: 5, 7, 12.
Vemeník dvoulistý — *Platanthera bifolia*: 3, 5, 8, 12, 30, 38, 50.
Vikev lesní — *Vicia silvatica*: 5.
Vraní oko čtyřlísté — *Paris quadrifolia*: 4, 5, 8, 30, 35, 37, 38.
Vratička měsíční — *Botrychium lunaria*: 5, 19, 22, 25, 27, 28.
Vrba červenice — *Salix purpurea*: 14, 18, 25, 44.
Vrba popelavá — *Salix cinerea*: 4, 5, 12, 30.
Vrba plazivá — *Salix rosmarinifolia*: 5, 12, 30.
Vrbina hajní — *Lysimachia nemorum*: 6, 8, 31, 39, 41, 42, 48.
Violka bahenní — *Viola palustris*: 5, 12, 30, 49, 50, 53.
Vítod hořký — *Polygala amara*: 24.
Vítod obecný špičatokrídý — *Polygala vulgaris* subsp. *oxyptera*: 12, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 28.
Vrbovka malokvětá — *Epilobium parviflorum*: 19, 25, 26.
Vrbovka chlupatá — *Epilobium hirsutum*: 23, 24, 33, 34.
Vstavač obecný — *Orchis morio*: 6—8, 12, 16, 18—29, 43—46, 51, 53.
Vstavač májový — *Orchis majalis*: 3—8, 12, 18—26, 29, 30, 37, 38, 41, 42, 45, 48—53.
Vstavač osmahlý — *Orchis ustulata*: 5, 8, 12, 19, 22—25.
Záběhlík bahenní — *Comarum palustre*: 5, 25, 30, 32.
Zeměžluč spanilá — *Centaurium pulchellum*: 22.

Zvonek kopřivolistý — *Campanula trachelium*: 8, 14, 17, 18, 31, 37, 39, 42, 45—47.
 Zvonek broskvolistý — *Campanula persicifolia*: 5—8, 11, 14—16, 18, 20, 21, 23, 30—35, 39, 46, 50, 53.
 Zimolez černý — *Lonicera nigra*: 5, 7, 14, 30, 31, 37, 38.
 Zimolez pýřitý — *Lonicera xylosteum*: 7, 21, 48.
 Zvonečník černý — *Phyteuma nigrum*: 1—8, 12—18, 20, 21, 24, 25, 29, 30.
 Zvonečník klasnatý — *Phyteuma spicatum*: 1—8, 14—18, 20, 24, 25, 30.
 Žlutucha orličkolistá — *Thalictrum aquilegifolium*: 1, 3—7, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 29, 30, 32, 33, 38, 39, 41.

Pro úplnost uvádím soupis běžných rostlinných druhů zjištěných na sejpových polích bez lokalizace: barborka obecná (*Barbarea vulgaris*), bedrník větší (*Pimpinella major*), bedrník obecný (*Pimpinella saxifraga*), bělolist rolní (*Filago arvensis*), bez hroznatý (*Sambucus racemosa*), bez černý (*Sambucus nigra*), bika chlupatá (*Luzula pilosa*), bika hajní (*Luzula nemorosa*) celík zlatobýl (*Solidago virgaurea*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), bolševník obecný (*Heracleum sphondylium*), borovice lesní (*Pinus silvestris*), brza bělokora (*Betula verrucosa*) čertkus luční (*Succisa pratensis*), čistec lesní (*Stachys silvatica*), děhel lesní (*Angelica silvestris*), devaterník penízkový (*Helianthemum nummularium*), dub letní (*Quercus robur*), dvojjzubec trojdielný (*Bidens tripartita*), hadinec obecný (*Echium vulgare*), hloh obecný (*Crataegus oxyacantha*), hrachor luční (*Lathyrus pratensis*) hvozdík kropenatý (*Dianthus deltoides*), chmurek vytrvalý (*Scleranthus perennis*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), chrastice rákosovitá (*Baldingera arundinacea*), chrpa luční (*Centaurea jacea*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*), jestřábník zední (*Hieracium murorum*), jetel rolní, j. pochybný, j. zvrhlý a j. prostřední (*Trifolium arvense*, *T. dubium*, *T. hybridum*, *T. medium*) jitrocel kopinatý a j. větší (*Plantago lanceolata* a *P. major*), kaprad samec (*Dryopteris filix-mas*), korbík lesní (*Anthriscus silvester*), kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), kokrhel menší (*Rhinanthus minor*) kontryhel (*Alchemilla* sp. d.) konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), kopretina bílá (*Chrysanthemum leucanthemum*), kostival lékařský (*Symphytum officinale*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*), kozlíček zubatý (*Valeriana dentata*), krabilice srstnatá (*Chaerophyllum hirsutum*), krtičník hliznatý (*Scrophularia nodosa*), kručinka barvířská (*Genista tinctoria*), kuklík městský (*Geum urbanum*) šťovíky (*Rumex* sp. d.), lopuch menší a plstnatý (*Arctium minus*, *A. tomentosum*), marulka klínopád (*Calamintha clinopodium*), mateřka trojžilná (*Moehringia trinervia*), metlice srstnatá a křivolaká (*Deschampsia caespitosa* a *D. flexuosa*), mochna jarní a nátržník (*Potentilla verna*, *P. tormentilla*), netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*), olše lepková a šedá (*Alnus glutinosa*, *A. incana*), orobinec úzkolistý a širokolistý (*Typha angustifolia*, *T. latifolia*), osika (*Populus tremula*), ostřice: třeslicovitá, srstnatá, zaječí, ježatá, hnědá, měchýřkatá a zobánkatá (*Carex brizoides*, *C. hirta*, *C. leporina*, *C. echinata*, *C. fusca*, *C. vesicaria*, *C. rostrata*), ovsíček mnohokvětý (*Aira caryophyllaea*), pampeliška podzimní a srstnatá (*Leontodon autumnalis*, *L. hispidus*), papratka samice (*Athyrium filix-femina*), pávinec horský (*Jasione montana*), pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*), pcháč bahenní (*Cirsium palustre*), podběl obecný (*Tusilago farfara*), pomněnka drobnokvětá (*Myosotis micrantha*), protěž lesní a močalová (*Gnaphalium silvaticum*, *G. uliginosum*) přeslička lesní (*Equisetum silvaticum*), pstroček dvoulistý (*Maianthemum bifolium*), ptačinec travolistý (*Stellaria graminea*), ptačinec hajní (*Stellaria nemorum*), pupava bezlodyžná (*Carlina acaulis*), rozrazil lékařský, rozekvítek a r. douškolistý (*Veronica officinalis*, *V. chamaedrys*, *V. serpyllifolia*), řebríček obecný (*Achillea millefolium*), řeřišnice luční a hořká (*Cardamine pratensis*, *C. amara*), sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), sítna

žabí, nířovitá, klubkatá, rozkladitá (*Juncus bufonius*, *J. filiformis*, *J. conglomeratus*, *J. effusus*), skřipina lesní (*Scirpus silvaticus*), smolníčka obecná (*Viscaria vulgaris*), smrk obecný (*Picea abies*), starček přímětník (*Senecio jacobaeae*), střemcha (*Padus racemosa*), světlík lékařský (*Euphrasia rostkoviana*), svízel: přítula, povázka a nízký (*Galium aparine*, *G. mollugo*, *G. pumilum*), škarda ozimá a bažinná (*Crepis biennis*, *C. paludosa*), štavel kyselý (*Oxalis acetosella*), štirovník růžkatý (*Lotus corniculatus*), trojjzubec polehavý (*Sieglingia decumbens*), třezalka tečkovaná a skvrnitá (*Hypericum perforatum*, *H. maculatum*), třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), turan ostrý (*Erigeron acer*), tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), úrazník polehavý (*Sagina procumbens*), violka psí (*Viola canina*), vítod obecný (*Polygala vulgaris*), vlašťovičník větší (*Chelidonium majus*) vratič obecný (*Tanacetum vulgare*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), vrba křehká a jva (*Salix fragilis*, *S. caprea*), vrbina penízková a obecná (*Lysimachia nummularia*, *L. vulgaris*), vrba úzkolistá (*Chamaenerion angustifolium*), vrbovka růžová a bahenní (*Epilobium roseum*, *E. palustre*), zběhovcov plavivý (*Ajuga reptans*), všivoc lesní (*Pedicularis silvatica*), zblochan vzplývavý (*Glyceria fluitans*), zvonek okrouhlolistý a rozkladitý (*Campanula rotundifolia* a *C. patula*).

Sejpvá pole jsou charakteristickou složkou podšumavské krajiny. Ať na ně hledíme očima historika nebo přírodovědce jsou typickým prvkem jihočeské krajiny který musíme uchovat v podstatných rysech příštím pokolením. Pochybují, že se nám podaří sejpvá pole uchránit v dnešním rozsahu. Uchránit však musíme typické úseky, lišící se jak nadmořskou výškou, tak i skladbou vegetace a likvidaci netypických úseků povolit až po dokončení všestranného průzkumu.

Zusammenfassung

Im Text ist die Flora von 53 Fundstätten der Goldwäscher—Seifenhügeln im Gebiete der oberen Otava — Fluss beschreibt. Die Seifenhügeln sind als ein typisches Landschaftselement bewertet. Die Wichtigkeit solchen Standorten für das Überleben manchen wichtigen Arten der heimischen Flora in der Kulturlandschaft ist ganz offenbar.

Literatura

SKALICKÝ V., 1966: Seznam planých rostlin cévnatých, které je třeba sledovat při floristicko-fytogeografickém průzkumu jižních Čech. — České Budějovice. (Cyklostyl. ed. Jihočes. pobočka Čs. bot. společ. při ČSAV.)

Došlo: 8. 2. 1983.

Adresa autora: Josef VANĚČEK,
342 01 Sušice, 864/II — ČSSR

© Jihočeské muzeum, České Budějovice — ČSSR

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Pozůstatky rýžování na zlato v nejvyšší části Šumavy Die Reste der Goldwäscherereien im mittleren Böhmerwald

Stanislav KUČERA

Jako doplněk k práci J. Vaněčka, uveřejněné v tomto čísle Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích — Přírodní vědy, připojuji několik poznámek k stejnému tématu z vlastních terénních zkušeností.

Ve starší i novější literatuře o rýžování zlata v Pootaví i v jiných částech